

T o l d a l é k.

Hír-adás.

Az 1806-dik eszt. a' méhekkal való gazdalkodásra nézve, adtam ki én alább meg nevezett, egy kis-ded szerű Méhész Könyvetskét, a' Sopronyi M. Társaság' költségen; leg inkább azoknak kedvekért, kik még e' részben tapasztalatlanak. Mint hogy pedig némelly Jó akaró Urak, és Barátim arra serkentettek, hogy bővebb kiadással is szolgálnék az Erdemes Közönségnek; vagy leg inkább ennek, az e' részben tapasztalatlanabb részének; hogy a' mi Magyar Nemzetünk is, ezen szép és hasznos gazdálkodás nemében, ha bár elébb nem menne is más nemzetknél, leg alább azoktól hátrább ne maradna. Azért a' mennyire tölem lehetett, e' jó tzelnek tsak valamenténi eszközlésére nézve, tizenegy, 's leg ujjabb, és részből Némethi Országi, részből Hazánkbeli nagy tapasztalású Tudósok Méhész-Könyveiket és Kéz-Írásokat öszve vizsgálván; tulajdon némelly tapasztalásimmal egygyesítvén; a' leg szükségesebb jegyzéseket töbnire ki velöztem; 's kérdésekbe és feleletekbe szedtem. Az is egyszer 's mind itt a' tzelom: hogy a' kik némellyek ebbéli gazdálkodástól, némű iszonyodással, vagy félenkséggel idegenkednek; néki bátorítsam: az ezt pedig kedvellőket; de azonban a' hibás szokáshoz ragaszkodókat (ha még találtatnának) jobb útra igazítsam. — Előre bátorodom pedig magamnak hizelkedni, hogy e' könyvet magoknak meg szerzők, nem fogják meg bántani, erre teendő költségjeket. Azt is alázatossan jelentem, hogy bár mint igyekeztem is más módal való ki adattatásán; de tsak az előfizetés által jöhet az Erdemes Közönség' cleibe, melly kéz-Írásban mintegy 17 arkusra megyen; a' mellynek, e' drága időben egynek egynek 3 fl. határoztam az árrát. A' kik tehát ezen könyvet magoknak meg szerezni kívánnák, e' folyó 1811 Eszt. Martzius Hónap végéig a' mindjárt ki neve-

zendő T. T. N. N. Urakhoz ; a' ki nevezett Urak pedig vagy Sopronyba T. T. Rajts Péter Professor Urhoz, vagy hozzám Nemeskérre Martzius utolsó napjáig fel küldeni ne terheltessenek. Mihelyt a' könyvek el készülhetnek, azonnal fog erántok az Érdemes Közönség tudósítatni. Vagy ha a' pénzt bé szedő és fel küldő Urak, jó és bátorságos módon javalhatnának a' Könyveknek hozzájuk teendő el küldetések eránt ; nagyon kedvessen vennénk.

A' Pénzt bé szedő Urak, kivált ezen Dunán túli kerületben.

Minden Vallásbéli T. T. Esperes Urak.

Ezeken kívül :

Pósonyban, T. T. Tremmel Krestel Ev. Prédikátor.
Sopronyban, T. T. Rajts Péter Professor és Schrobs könyv-áros

Nemeskérert, Magam.

Szakonyban, T. T. Vetsey Sándor Ev. Préd.

N. Geresden, T. T. Halasi Mihály Ev. Préd.

Urai-Uj-Faluban, T. T. Gödör György Ev. Préd.

Magasiban, T. T. Kis László Ev. Préd.

Nyárádon, T. T. Nagy Samuel Ref. Préd.

Pápán, N. N. Szalóky István Commissarius és Nemetz Mártony Könyváros.

Noszlopon Tekinteres Noszlopy Gábor Assessor Úr és a' Ref. Prédikátor.

N. Szöllösben, T. T. Gombási János Plébánus, és T. T. Horváth Mártony Ev. Prédikátor.

Győrben, T. T. Sikos István Ev. Préd.

Fel Pétzen, T. T. Tatai Pál Ev. Préd.

Szenden, T. T. Farkas László Ev. Préd.

Kámáronban, T. T. Nagy Pál Ev. Préd.

Istvándiban, T. T. Tömböi Pál Ev. Préd.

Galsán, T. T. Polyár István Ev. Préd.

Iháros Berényben, T. T. Fúlev Kis János Ev. Préd.

Vésén, T. T. Kis Dániel Ev. Préd. Urak.

Ezeken a' meg nevezett Érdemes Urakon kívül, ha mások is találhatnának, a' kik a' pénz bé szedését és fel küldését talán némellyeknek kétekre magokra válalnák, és minket jó idején azok

eránt tudósíttanának; nagyon kedvesen vennénk.
Irtam Nemeskérett Dec. 14-kén 1810.

Kontor János
Nyugod. lépett Ev. Prédikátor.

A Méhész-Könyv Foglalatja leg inkább ebből álló:

A' Méhekről való tudományról. Ezeknek három féle nemeikről, és származásokról. — A' Királyné' formájáról, a' mellytől függ az egész sereg. — A' Királynénak a' kasbol való ki jövetelle idejéről és test-örzőiről. — A' munkas méhekről, és kettős gyomroknak haszon vételekről. — Mire valók a' Herék? — A' Mész tojások eránt való vélekedesről. — Raj öntés ideje kezdetéről. — Mire való az első-fajzat? — Millyen tiszteletet tesznek a' tojni készülő - Anyának a' több Méhek, és melly idő tájban szokta az Anya Mész tojásait le tenni, 's mennyit tojik egy napon? — A' Méheknek ki kelések alatt, és az után való állapotjokról. — Hányszor kelnek egy esztendőben? — Mikor származnak a' Herék? Szaporodhatnak e' Herék nélkül? és melly szapora a' tenyészések? — Ha bőven a' Méhek, vesztegetnek e'? — Belső Munkájok tsinosságáról. — El élhetnek e' tsupa Mész kenyérral? — Miképp' származik a' Viasz. — Időrül időre egyaránt szorgalmatosok e'? — A' sovány esztendők reájok nézve gyakoriak e'? — A' tartomány' fekvésére nézve lehet e' akárhol is Méheket tartani? — Mind egy e' akár hol, és millyen legyen a' Mész Ház? — A' Kasoknak jó módjával való helyheztetésekről. — Millyen Kasok inkább javaltathatnak? — A' fél tél el multa után, rólok való gondviselésről. — A' Tavaszi ki botsáttás idejéről, és az akkori gondoskodásról. — Lusta Méhek honnan lehetnek? — Mész szüke idején mivel tápláltathatnak, és mi kár következhetik az helytelen étetésből? — Az anyátlan Méheken való segítettésről. — Tolvaj-Méhekről. Meg lehet e' ezeket hamar esmérni? Mit kell tselekedni, ha ezek a' magunk méhei közül valók? ha másoké? és el vadítottak modja.

— Tavasszal a' gyenge fi Méhekkal hogy kell bánni? — Mellyik idő táj leg jobb a' rajzásra? — Kiktől öletnek meg az el nem botsátott fiatal Anyák? — Mellyek neveztetnek szüz Rajoknak? — Hol, és mikor várhatni korábbi Rajt? — A' leg közellebbi vagy az napi eresztés jelei. — Mikor, és miképpen kell a' kasokat a' Rajokra nézve el készíteni? — Miről tudhatni meg, hogy az Anyok velek repdez, és hogy a' kasban, melybe a' Raj szállítatott, vélek vagyon? — Hogy kell a' meg szállatt Rajjal bánni? Vagy ha vastag fa derekára, Tüske közzé, vagy aduba szállott miképp' lehet könnyű móddal kasba venni? — Meddig kell a' kasba vett Rajt azon helyen hagyni? — Mi a' jele a' Kasba vett Raj' meg maradásának? — Ha több Rajok egyszerre ki jönnek vagy öszve szállottak, és ha a' Mész-Szény körül közel fák nintsenek, hogy kell rajtok segíteni? — Ha a' Rajok ki jöveletek után alkalmatlan idők lesznek, miről kell gondoskodni? — Mi lehet az oka, hogy némelly esztendőben sok az al. Raj? — Hogy a' Mész tartásból szép haszon származék, mi a' fő dolog? — Miképp' lehet a' jó népes Méhekre szert tenni? — Mivel esmérhetni még ezekre nézve előre a' bő esztendőt? — A' Meddő Méhekről. Pöfeteg hasznairól, a' Méhek körül. — A' fiatal anyátlan Rajnak vagy a' réginnek meg esmértető jelei. Ezen való segítettés módja — Az el vénült Anya Mész helyett, mást hogy lehet adni? — A' Méhek nyavalyáikról és orvoslásokról; Ellenségeikről, ezeknek akadályoztatásokról. — Miről gyűjtik leg inkább a' Mézet és Viaszt? — A' Mész harmatról. — Téli védelmezésekről. Miről tudhatni meg ha fáznak e', vagy türhető állapotban vagynak. — A' Mész és Viasz miből származik. — A' Mész Herélésről. Ehez kívántató eszközökről. Présről. — Millyen sorúsú Méheket kell mának hagyni? — A' Mész és Viasz tisztán való el készítettéséről. — A' Mártz el készítettéséről, hogy esztendeig is el álljon. Az Etzetről s. a. t.